

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **J. A.,**
bytem ,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 6. 4. 2018, č. j. MPSV-2018/74430-911,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 27. 2. 2018, č. j. 4135/2018/AAAG, o snížení dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvku na živobytí z 2 200,- Kč na 400,- Kč pro příjmy žalobce ve výši 1 800,- Kč (300,- Kč za sběr, dar 1 000,- Kč od J. V., 500,- Kč za uskladnění věcí).
2. Žalobce v žalobě namítal, že byl správním orgánem I. st. donucen vyčíslit nákupy potravin od J. V., přitom plnění od něj byla půjčka nebo protiplnění za stravenky, příjem za sběr a skladování nebyl příjmem pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi. Žalobci se nedostalo řádného poradenství a nebyla mu nabídnuta vhodná veřejná služba.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
4. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
5. Při jednání soud provedl žalobcem navržený zvukový záznam jeho jednání u správního orgánu I. st., ze kterých je sice patné tvrzení žaloby o tom, že vyčíslení údajů nebylo ze strany žalobce jen o jeho vůli, avšak dle soudu nikoli ve smyslu nátlaku či nepřípustné manipulace pracovníků úřadu práce. Úřednice žalobce pouze účinně vedly k tomu, aby byl vysvětlen zásadní rozpor mezi příjmy a výdaji žalobce, jelikož výdaje žalobce spojené s bydlením převyšovaly jeho příjmy ze sociálních dávek. Pokud státem poskytované dávky nedosahovaly výše výdajů žalobce na jeho základní potřeby, bylo zjevné, že žalobce disponuje nějakým dalším příjmem. Zvukové záznamy jednání žalobce na úřadu práce prokazují, jak se žalobce účelově snažil „vykroutit“ z výše uvedeného rozporu mezi příjmy a výdaji. Dle soudu nejsou důkazem ve prospěch žalobce, ale ba právě naopak. Žalobce nejdříve pracovníci úřadu práce uvedl, že se na nájem bytu „složili“ jeho kamarádi, následně po zjištění důsledků z toho pro něj plynoucích z daru od kamarádů dovodil půjčku, kterou musí vrátit, J. V. je Ježíšek, který žalobci k Vánocům vhodí do poštovní schránky 1 000,- Kč a ostatním platí pobyt u moře. Žalobce se věnuje sběru surovin, ale nemá, jak prokázat příjem ze sběru, protože nevlastní bankovní účet, jelikož má několik exekucí, proto příjem ze sběru je poukazován na účet jiné osoby. Ze zvukových záznamů žalobce je patrná nevěrohodnost žalobce. Soud si byl vědom rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 77/2021 - 25, který se týkal typově shodné věci žalobce, avšak procesně se jednalo o odlišnou věc. Zároveň u zdejšího soudu a téhož soudce je vedeno řízení žalobce o odnětí řidičského oprávnění z důvodu jízdy pod vlivem alkoholu pod sp. zn. 16 A 52/2020. Skutečnost, že osoba v hmotné nouzi řídí vozidlo (vlastnictví vozidla nebylo ve správním řízení zjišťováno), že žalobce v soudním řízení pod sp. zn. 16 A 52/2020 byl zastoupen advokátem a zaplatil soudní poplatek 4 000,-Kč, není tak rozhodná, jestliže přestupku se žalobce dopustil po rozhodné době vedení správního řízení o snížení příspěvku na živobytí (dne 6. 9. 2019), kdy lze případně namítat, že odnětí příspěvku na živobytí vedlo žalobce k zapojení do pracovního procesu. Pro soud bylo rozhodné zjištění o J. V. Ze správního spisu ve věci odnětí řidičského oprávnění vyplývá, že ve správním řízení vystupoval J. V. jako svědek. Svědek ve správním řízení o dopravním přestupku žalobce uvedl, že pracuje se žalobcem na Zličíně, kde provádí úklid. V rozhodný den 6. 9. 2019 kolem 1: 00 hod jeli ze Zličína na další pracoviště na Knížecí každý vlastním vozidlem (žalobcem Škodou Octavia a svědek Citroenem Berlingo), kdy žalobce jel o něco dříve, aby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

jej svědek zastihl v Řepích, kde žalobce zastavila policie. Z daného je patrné, že žalobcem nastíněný „pohádkový dědeček“ rozdávající dary, J. V., je ve skutečnosti spolupracovník žalobce, resp. jeho kamarád, se kterým vykonává úklidové služby. Pochybnosti soudu o nevěrohodnosti žalobce tím byly završeny.

6. Východiskem snížení příspěvku na živobytí žalobce byla skutečnost, že výše mu poskytovaných dávek sociální pomoci nedosahovaly výše jeho nákladů. Dané bylo mezi účastníky nesporné, resp. žaloba se k tomu nijak nevyjadřovala. Soud však danou skutečnost považuje za zásadní, neboť určovala další postup žalovaného ve správním řízení. Pokud správní orgán bez dalšího na základě takové pochybnosti o příjmech žalobce nerozhodl o odnětí příspěvku na živobytí, nýbrž zjišťoval skutečný stav, neučinil tak v rozporu se zájmy žalobce.
7. Žalobce tvrdí, že příjmy za uskladnění věcí a za sběr surovin byly natolik nepravidelné, že je nelze považovat za příjmy dle zákona o životním a existenčním minimu. Z tvrzení žalobce i povahy příjmu za uskladnění je však patrné, že příjem za uskladnění věcí jeho známé v bytě byl pravidelný a doba trvání takového příjmu byla určena dobou uskladnění věcí. Skutečnost, že nebylo zcela v dispozici žalobce určit konec takového plnění, nevylučovala povahu opakujícího se plnění dle § 7 odst. 2 písm. m) zákona č. o životním a existenčním minimu. Za opakující se příjem ve smyslu § 7 odst. 2 písm. m) zákona č. 110/2016 Sb., o životním a existenčním minimu, je nutné považovat takový příjem, který není jednorázový. Obdobné závěry platí pro žalobcem uvedené příjmy ze sběru kovů či papíru. Z tvrzení žalobce je patrné, že jde o opakované příjmy s nepravidelnou frekvencí a výší, jejich setrvalost z nich však dělá opakující se příjmy. Osvobození od daně z příjmu dle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů nemá vliv na zahrnutí takového příjmu podle zákona o životním a existenčním minimu (srovnej § 7 odst. 2 písm. h) zákona o životním a existenčním minimu).
8. K příjmu, který správní orgán označil jako dar J. V. ve výši 1 000,-Kč, žalobce v žalobě uvedl, že se jedná o částku na úhradu nákladů bydlení jen do doby vyplacení dávek pomoci hmotné nouze. Jednalo se tak o půjčku a nikoli o dar. V čestném prohlášení J. V. označení plnění jako dar bylo nesprávné. Dále žalobce namítá, že čestná prohlášení J. V. předkládal již dříve, aniž by takové plnění správní orgán považoval za příjem. Kromě toho mu J. V. poskytoval plnění za úřadem poskytované typizované poukázky. Při jednání na úřadu práce sdělil, že mu J. V. přispívá na jídlo, resp. mu jej kupuje a žalobce byl přinucen tuto částku vyčíslit. Žalovaný se dle žaloby nevypořádal s odvolací námitkou o povaze plnění od J. V.
9. Žalobce dne 19. 2. 2018 předložil úřadu práce čestná prohlášení J. V. ze dne 16. 2. 2018 a ze dne 7. 12. 2017. Dle prvního prohlášení J. V. dlouhodobě každý měsíc daruje žalobci finanční hotovost i s občasným nákupem potravin. Dle prohlášení ze dne 7. 12. 2017 J. V. odkupuje od žalobce za plnou cenu cca 800 Kč stravenky, aby mohl doplácet nájem, neboť „stravenkami se v bance platit a doplácet nedá“. Ze správního spisu nevyplývá, že by dříve žalobce správnímu orgánu předkládal obdobná prohlášení J. V. o poskytování daru či pomoci. Zároveň žalobce taková prohlášení nepředložil. Žalobce tudíž neprokázal své tvrzení, že již dříve takový tvrzený „příjem“ správní orgán za příjem nepovažoval. Předložená čestná prohlášení je nutné vykládat v souvislosti s průběhem správního řízení vyplývajícího ze zvukových záznamů. K výtce úřadu práce ohledně rozporu příjmů a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

výdajů žalobce uvedl, že dostal dar od kamarádů, po zjištění, že by se jednalo o příjem, uvedl, že šlo o půjčku. Následně uvedl, že poskytované poukázky směřuje s J. V. za hotovost, kromě toho mu tatáž osoba poskytuje potraviny nebo mu dala k Vánocům anonymně do poštovní schránky 1 000,- Kč. Lze přisvědčit žalobě, že je sporné, zda transformace poukázek na hotovost je příjem, přesto však zůstává otázka, jakým způsobem potom žalobce hradí náklady za jídlo, jestliže poukázky již nemá a hotovost za poukázky použil na nájem. Žalobce se stále pohybuje v bludném kruhu, neboť nerespektuje pravidlo zachování rovnováhy mezi vynaloženými náklady a příjmy. Nejen ze zvukového záznamu, ale i ze žaloby je nesrozumitelné, zda platby za stravenky jsou oním „darem“ od J. V. či nikoli. Čestná prohlášení J. V. jen umocňují nepřehlednost tvrzených plnění od J. V. Pokud v prosinci měl dle čestného prohlášení poskytovat žalobci protiplnění za stravenky, není zřejmé, proč o měsíc poté jde o dar. Soud k dané nejasnosti má jediné vysvětlení, tvrzení žalobce i J. V. je nepravdivé. Žalobce již dříve měl příjmy ze „šedé nezdaněné zóny“ a pomocí nepravdivých čestných prohlášení J. V. reagoval na rozpor mezi příjmy a výdaji. Ze zvukového záznamu jednání žalobce na úřadu práce není patrné, že by žalobce byl v dané problematice dezorientovaný, jen nečekal důsledný postup pracovníků úřadu práce. Nehledě k výše uvedenému soud poukazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 4 Ads 77/2021 – 25 ohledně zahrnutí plnění žalobci za/na stravu v jakékoliv podobě, dle kterého *přátelskou výpomocí bylo v nyní posuzované věci i poskytnutí stravy stěžovateli od jeho známých, k němuž došlo v rozhodném období. Jednalo se tudíž o nepeněžitý příjem nabytý bez poskytnutí protiplnění, který bylo nutné považovat za ostatní, a to bezúplatný příjem, při kterém došlo ke zvýšení majetku stěžovatele odpovídajícího hodnotě obdrženého jídla. Takový příjem proto bylo nutné podle § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojení s § 7 odst. 1 písm. e) zákona o životním a existenčním minimu započíst pro účely posuzování nároku stěžovatele na příspěvek na živobytí. Úřad práce přitom nepochybil ani při vyčíslení hodnoty tohoto bezúplatného nepeněžitého příjmu, když jeho výši určil na základě odhadu učiněného stěžovatelem. Ten totiž jako příjemce příspěvku na živobytí byl podle § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na tuto dávku a vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi k jejich osvědčení. Jestliže tak úřad práce v dané věci učinil, stěžovatele vyzval k vyčíslení hodnoty stravy a ten ji odhadl na částku 600 Kč, o jejíž reálnosti nevznikly důvodné pochybnosti, nelze tomuto postupu nic vytknout. Za této situace úřad práce nepochybil, když uvedenou hodnotu jídla bez dalšího zkoumání započítal do příjmů stěžovatele rozhodných pro posouzení nároku na příspěvek na živobytí.* Jinak řečeno, i kdyby bylo prokázáno, že J. V. poskytoval žalobci finanční nebo naturální plnění na/za jídlo, jednalo by se o příjem započitatelný při posuzování nároku na příspěvek na živobytí. Žalovaný se vypořádal s odvolací námitkou skutečné povahy plnění od J. V. a k tomu tak učinil v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi.

10. Námitku absence poskytnutí řádného poradenství soud považuje za nedůvodnou, neboť správní orgány postupovaly řádně za účelem zjištění skutečných příjmů žalobce, jehož soud považuje za nevěrohodného. Jediné poradenství, které mohlo být navíc žalobci poskytnuto, bylo poučení o možných trestněprávních následcích počinání jeho i potencionálního svědka J. V. K námitce o nabídce veřejné služby se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku, proto na něj soud odkazuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

11. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a žalovanému náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 23. 3. 2022

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.